

KONCEPCE
PRORODINNÉ A PROSENIORSKÉ
POLITIKY
OBCE SVATÝ JAN NAD MALŠÍ
2023 – 2030

1. ÚVOD

Rodina je bezesporu základní, zásadní a nejvýznamnější jednotkou naší společnosti. Je prostorem, ve kterém se formuje osobnost člověka, je též prostorem tvorby lidského kapitálu, výchovy a růstu dalších generací. Stabilní a prosperující rodiny jsou zárukou kvalitního prostředí pro výchovu našich dětí, ale i udržitelného rozvoje naší společnosti, její funkčnosti a soudržnosti. Bez fungující rodiny je existence naší společnosti ohrožena.

Rodina je základní jednotkou naší obce a prorodinná politika našim strategickým zájmem. Rodinu vnímáme jako celek s důrazem na mezigenerační soužití – celek rodičů, dětí, prarodičů a dalších nejbližších příbuzných. Tak jak rodinu nacházíme v naší obci, kdy právě rodina má nezastupitelné místo jak v péči o děti, tak o zranitelné seniory.

Jako obec se chceme snažit iniciovat prorodinné aktivity, tyto aktivity přímo realizovat, informovat o nich. Chceme propagovat rodinnou politiku, čerpat podněty od občanů a na jejich podněty a potřeby reagovat.

Cílem prorodinné politiky obce Svatý Jan nad Malší je vytvářet prostředí rodině příznivé a realizovat opatření, která vedou k podpoře rodin, k posilování partnerských a mezigeneračních vztahů, k podpoře důstojného stárnutí i ke zkvalitnění života ve stáří.

2. CHARAKTERISTIKA OBCE

Obec Svatý Jan nad Malší se nachází v Jihočeském kraji 23 km jižně od krajského města České Budějovice.

Území obce se skládá ze třech katastrálních území: Svatý Jan nad Malší, Chlum nad Malší a Sedlce, včetně několika osad a samot (Hrachovy Hory, Argentina, Svachov, Úlehle, Zahrádka, Pod Horou). Celková výměra území činí 1294 ha. Obec má k 1. 1. 2023 619 obyvatel.

Obec se rozkládá na kopci na pravé straně vodní nádrže Římov, na severu Novohradského podhůří. Je jednou z nejvýše položených obcí v českobudějovickém okrese, leží v nadmořské výšce 614 metrů nad mořem. Obcí prochází komunikace 3. třídy spojující obec s městy Trhové Sviny a Velešín. Obec má poměrně dobrou dopravní obslužnost a napojení veřejnou dopravou na krajské město České Budějovice. Svatý Jan nad Malší je součástí ORP Trhové Sviny, které leží ve vzdálenosti 11 km.

Obec má základní občanskou vybavenost, nachází se zde obchod se smíšeným zbožím, pošta, pohostinství, kadeřnictví, knihovna a dvě obecní bytovky, z nichž jedna slouží jako rozjezdové byty pro mladé rodiny. Součástí obce je také Muzeum loutek a stálá expozice obce, její součástí je také výstava vltavínů.

Vzdělání je v obci zastoupeno Základní a mateřskou školou Svatý Jan nad Malší, kterou navštěvují děti do 5. ročníku základního vzdělávání. Škola je od roku 2015 trojtřídní, v původní

budově se nachází v přízemí tělocvična a mateřská škola, v 1. patře třídy základní školy a v půdní vestavbě školní družina. Mateřskou školu navštěvuje 25 dětí od 3 do 6 let, základní škola čítá 56 žáků. Součástí školy je v samostatné budově modernizovaná školní jídelna, která vaří též pro zaměstnance úřadu a místní seniory. Ve spolupráci se ZUŠ Trhové Sviny se na naší škole vyučuje hra na klavír, housle, flétnu a violoncello, nechybí též sólový a sborový zpěv či výtvarný obor.

V obci funguje několik spolků: Sbor dobrovolných hasičů Svatý Jan nad Malší, Sbor dobrovolných hasičů Chlum nad Malší, Sbor dobrovolných hasičů Sedlce, Spolek Sedlce pro život, Myslivecký spolek Malše Svatý Jan, Český zahrádkářský svaz Svatý Jan nad Malší, Figurka, z. s. Nově vzniká klub maminek Svatojánský klubík. Spolky se podílejí na kulturním a společenském životě obce.

Obec žije čilým a rozmanitým kulturně-spoločenským životem. V obci i jejích místních částech jsou organizovány místní slavnosti a sportovní akce. Mezi ně patří obecní a hasičský bál, dětský maškarní bál, závody veteránů „S kopce do kopce“, Masopust, Výstava ovoce a zeleniny, turnaje v kopané - Memoriál E. Kolomára, O pohár starosty obce, Silvestrovská kopaná, stavění májky, lampionový průvod, pálení čarodějnic, vánoční a velikonoční trhy, Mikulášská nadílka, drakiáda, dětský den, Běh pro bazalku, velikonoční pochod a další.

Pro sportovní vyžití v obci funguje několik víceúčelových hřišť, tělocvična ZŠ, ve škole fungují sportovní kroužky florbalu, tancování a záchranářské všestrannosti, místní Sbor dobrovolných hasičů organizuje družstvo mladých hasičů – dětí.

V obci působí několik firem, zejména drobných živnostníků. Občané za prací dojíždějí do blízkého Velešína, Trhových Svinů či Českých Budějovic. Významným zaměstnavatelem je např. firma Pelzer interiéry s. r. o., která zaměstnává 15 lidí. V obci bylo v roce 2021 registrováno 156 podnikatelských subjektů.

3. ANALÝZA VÝCHOZÍ SITUACE – SOUČASNÉHO STAVU RODINNÉ A SENIORSKÉ POLITIKY

3.1 Obyvatelstvo

Počet obyvatel obce Svatý Jan nad Malší činí k datu 1. 1. 2022 607 obyvatel, z toho je 306 mužů a 301 žen. Průměrný věk k tomuto datu je 39,2 let. 65% obyvatel je v produktivním věku, což dokazuje na dostatečné zázemí pro rodinný i pracovní život. Mladí lidé chtějí zůstat v naší obci a žít zde se svými rodinami.

Počet obyvatel k 1. 1. 2022		Celkem	Muži	Ženy
Celkem		607	306	301
Z toho ve věku:	0-14	117	64	53
	15-64	400	199	201
	65 a více	90	43	47

Věková struktura obyvatelstva k 1. 1. 2022. Zdroj: ČSÚ

Od roku 1998 počet obyvatel obce každým rokem narůstá (k 31. 12. 1998 měla obec 352 obyvatel, k 1. 1. 2022 je to 607 obyvatel). Přírůstek lze velmi snadno vysvětlit nejen počtem bytových jednotek, které v obci vznikly (dle údajů ČSÚ 36 bytů v letech 2011-2020), ale také jednoduchým konstatováním, že se občanům ve Svatém Janě nad Malší dobře žije. Vyšší věkový průměr žen v obci (za posledních 12 let průměrný věk žen 40,2 let a 38,8 průměrný věk mužů) kopíruje celostátní demografický trend, kdy ženy se v průměru dožívají vyššího věku.

V obci Svatý Jan nad Malší je nejvýraznější podíl vyučených obyvatel bez maturity, a to 36 % (srovnání Jihočeský kraj 33 %). Ve srovnání s průměrem kraje je trochu nižší podíl obyvatel s úplným středním vzděláním s maturitou 29 % (kraj 31 %), podíl obyvatel s vyšším odborným či vysokoškolským vzděláním však krajský průměr převyšuje – v obci žije 18 % takto vzdělaných obyvatel (krajský průměr 16,6 %, celostátní průměr 19 %). Podíl vysokoškolsky vzdělaných obyvatel je v obci značně větší než v obcích stejného velikostního typu v rámci Jihočeského kraje i celé České republiky (13,4 % kraj, 13,5 stát). (Zdroj Sčítání lidu 2021).

3.2. SWOT ANALÝZA ŽIVOTA RODIN VČETNĚ SENIORŮ V OBCI

SILNÉ STRÁNKY

Obec má vlastní předškolní vzdělávání a kapacita dostačuje pro místní obyvatele.

Obec má vlastní školu poskytující 1. stupeň základního vzdělávání, vzdělávání je kvalitní a je o něj zájem, škola je zcela naplněna.

Počet obyvatel obce roste a v obci žije hodně obyvatel v produktivním věku, mladí lidé v obci zůstávají.

Bohatá kulturní i spolková činnost v obci.

Vedení obce je nakloněné aktivitám a iniciativám svých občanů.

Dobrá základní obslužnost obce.

Obec vlastní kotelnu na biomasu, která zajišťuje vytápění všech obecních budov (úřad, jídelna, škola, fara, hospoda, obchod, obecní bytovky i starší bytovka v OV, 18 rodinných domů) – obec je tepelně soběstačná.

Informovanost občanů je zajišťována několika kanály – k informování spoluobčanů slouží Svatojánský zpravodaj, bezdrátový rozhlas, mobilní aplikace – SMS info, sociální sítě a web.

Obec má prostory sloužící k zázemí pro seniory, kteří se schází v místním muzeu či hospodě.

V obci funguje spolupráce se sociálními službami – Ledax, o. p. s. a Charita Kaplice v rámci pečovatelské služby, Česká maltézska pomoc v oblasti doprovázení a dopravy dětí s postižením a Hospic sv. Jana Nepomuka Neumanna v rámci hospicové péče.

Senioři mohou využívat službu vaření obědů ve školní jídelně a místní hospodě.

SLABÉ STRÁNKY

Základní školu mohou děti navštěvovat pouze do 1. stupně – na 2. stupeň je nutné dojíždět.

Nepodařilo se zajistit setrvání ordinace praktického lékaře v obci.

Dlouhá léta aktivně fungující občanské sdružení Figurka je po covidu a přestěhování vedení v útlumu.

Chybí širší spektrum pravidelných volnočasových aktivit pro děti mladšího věku – kroužky fungují v rámci školy nebo ZUŠ, spektrum je ale užší a pro děti předškolního věku minimální.

Rozjezd dalších aktivit pro děti a mládež brzdí prostory – fara užívaná pro volnočasové aktivity dětí a mládeže je vlhká a studená a v zimě špatně použitelná. Navíc je v majetku církve – obec ji má pouze pronajatou – problém s investicemi.

Chybí dovybavení školního hřiště – zejména mantinely pro florbal a další sporty.

Místní tělocvičňe ZŠ chybí modernizace, má nedostatečnou kapacitu, zastaralé vybavení, neodpovídá velikostí potřebám školy.

V obci není vyřešené koupání.

Nedostačuje parkoviště u školy – chybí prostor pro další parkovací místa.

PŘÍLEŽITOSTI

Stavba nového bytového domu – dává možnost mladým lidem zůstat ve své obci, v přízemí bezbariérové byty pro seniory, v patře větší byty pro mladé rodiny s dětmi.

Množství obyvatel s vyšším či vysokoškolským vzděláním v takto velké obci značně převyšuje průměr – příležitost pro zapojení těchto lidí do rozvoje obce či do spolkové činnosti.

Nová polytechnická učebna v místní škole – mimo jiné zvýší kapacitu školy.

Aktivity spolku Figurka pro rodiny přebírá tzv. Kulturní komise. Z jejích členů se rekrutuje nový klub maminek Svatojánský klubík.

Obec je od roku 2021, tedy čerstvě, majitelem zříceniny hradu Velešín v katastru místní části Sedlce.

Je připraven návrh na stavbu nové tělocvičny ZŠ.

Dvakrát v týdnu se v letních měsících schází místní i lidé z dalších místních částí na volejbalovém hřišti v Sedlci – skupina aktivních lidí, kteří se dobrovolnický podílí nejen na údržbě prostoru.

Na fotbalovém hřišti je nově rozvedena voda i elektřina, zbudována pergola, šatny a pódium = nové zázemí pro sportovní činnost, ale i kulturní a společenské akce, či svatby, oslavy narozenin, zároveň ideální prostor pro spolky.

Obec je členem spolku Hrady na Malši, Sdružení Růže, MAS Pomalší, Svazu měst a obcí a Sdružení místních samospráv, spolupracuje s partnerskou obcí Grünbach u Freistadtu – příležitost pro inspiraci, spolupráci, rozvoj obce.

Účast a vítězství v soutěži Vesnice roku – semknutí občanů a příležitost k rozvoji obce (2018 vítězství, 2017 Modrá stuha).

Hojně rozšířené dobrovolnictví v rámci obce, v Sedlci např. údržba návsi a rybníka (SDH Sedlce). V Chlumu se místní hasiči také starají o veřejné prostranství.

HROZBY

Stavba nového bytového domu navýší počet obyvatel a zejména mladých rodin s dětmi – nebude dostačovat kapacita školy a školky.

Nové projekty – přinášejí administrativní zátěž a složitost

Velká finanční zátěž v případě velkých projektů, které se chystají – tělocvična, obecní byty, i těch, které už proběhly, ale přinesly zadlužení – rekonstrukce hasičárny, čistička odpadních vod v Sedlci i Svatém Janu nutnost úvěru.

4. SOUČASNÝ STAV RODINNÉ A SENIORSKÉ POLITIKY V OBCI JAKO VÝCHODISKO PRO PRIORITY V OBDOBÍ 2023 – 2030.

4.1 Oblast služeb pro rodiny a seniory

a) Služby péče o děti předškolního věku

Obec má vlastní předškolní zařízení – mateřskou školu, která je součástí Základní a mateřské školy Svatý Jan nad Malší a má kapacitu 25 dětí. Kapacita je pro místní dostatečná. Případné rozšíření kapacity je spojené se stavbou nové tělocvičny ZŠ.

PRIORITY:

- Analyzovat kapacitu MŠ, hledat možnosti financování jejího rozšíření či další péče o děti předškolního věku.
- Podporovat navrhování a realizace inovativních řešení – např. nákup pomůcek pro MŠ, společné aktivity.
- Podporovat spolupráci MŠ s dalšími subjekty, např. při posezení pro seniory či při vítání občánků, dnu matek, kdy program zajišťují též děti z MŠ.
- Podporovat klub maminek Svatojánský klubík a jeho aktivity nejen pro předškolní děti.

b) Služby péče o děti školního věku

Školní budova, ve které dnes sídlí Základní a mateřská škola Svatý Jan nad Malší byla v obci vystavěna na konci 18. století, později byla přestavěna a přistavěna další budova. Škola je ambity propojena s kostelem a spolu s farou je dominantou návsi a celé obce. V současnosti se jedná o školu malotřídní, ve 3 třídách jsou vyučovány 1. – 5. ročník s celkovou kapacitou 55 dětí. Součástí budovy školy je také školní družina v půdních prostorách, školní tělocvična a nově také polytechnická učebna. Pár minut od školy přes náves se nachází školní jídelna, která je po nedávné rekonstrukci modernizována. Školní jídelna se účastní programu Skutečně zdravá škola. Velkým přínosem pro zaměstnané rodiče je služba zdravých svačinek pro školní děti.

Součástí školy je tělocvična, která má však nedostatečnou kapacitu. Školní hřiště má nový povrch, chybí ale další víceúčelové prvky (např. mantinely pro florbal, nohejbal a další hry). Obec má připravený návrh na stavbu nové tělocvičny, její součástí by bylo vytvoření nových prostorově velkorysejších šaten pro děti, ložnice do MŠ a nová úprava školního hřiště.

Velmi dobře funguje spolupráce ZŠ s obcí, jídelna zajišťuje obědy pro místní seniory, občerstvení pro zájezdy starostů a pro obecní aktivity, někdy se zapojují také děti, které např. napečou v rámci aktivit školní družiny. Obec a ZŠ spolupracují také na akci Noc s Andersenem, na vánočních a velikonočních trzích v prostoru fary, děti ze školy a školy vystupují na vítání občánků, setkání se seniory, a dalších aktivitách. Škola organizuje také vlastní jednorázové akce, mezi něž patří např. Florbalový turnaj, vlastivědný maraton a další.

Škola nabízí dětem zároveň také volnočasové aktivity, které probíhají buď pod patronátem školy (kroužek sportovní, taneční, keramický, čtenářský apod.), ve spolupráci s místní farností (náboženství) nebo pod taktovkou ZUŠ F. Pišingera Trhové Sviny, která má své odloučené pracoviště právě v prostorách školy. ZUŠ nabízí dětem z obce i okolních vesnic obor výtvarný i hudební – výuku na flétnu, trubku, klavír, violoncello, housle, zpěv sólový i sborový.

Další volnočasové aktivity v obci nabízí místní SDH, které vede kroužek malých hasičů. V obci též neformálně fungují fotbalisti. Od roku 2007 působilo v obci občanské sdružení Figurka, které zajišťovalo volnočasové aktivity pro děti předškolního i školního věku. V souvislosti se stěhování zakladatelů sdružení, návratem do práce po mateřské a covidem byly aktivity přerušeny a nabídka pravidelných volnočasových aktivit v obci je v tuto chvíli nedostačující. Naopak velmi pestrá je nabídka jednorázových aktivit pro děti během roku, tyto programy organizuje skupina rodičů pod záštitou tzv. kulturní komise, z níž na začátku roku 2023 vzniká klub maminek Svatojánský klubík s cílem svou organizační činnost na poli jednorázových aktivit postupně přesunout i k pravidelným kroužkům/zájmových aktivitám.

PRIORITY:

- Analyzovat kapacitu ZŠ, hledat možnosti jejího případného rozšíření.
- Zvyšování kvality místního základního školství, konkrétně např. rekonstrukce školní tělocvičny, podpora mimoškolních aktivit, údržba a nákup pomůcek do učeben i do školní družiny, nákup sportovních pomůcek i potřeb pro kroužky, spolupráce s dalšími subjekty (knihovna, MŠ, aj.), akce pro veřejnost.

- Podpora činnosti „kulturní komise“, podpora činnosti klubu maminek Svatojánský klubík.

c) Služby péče o osoby se sníženou soběstačností

Obec nemá vlastní domov pro seniory či pro osoby se zdravotním postižením. Služba domov pro seniory je zajišťována v rámci ORP v domovech seniorů Chvalkov a Dobrá Voda. Obec podporuje služby organizací Ledax a Charita Kaplice, které zajišťují pečovatelskou službu seniorům a osobám se sníženou soběstačností v obci, Českou maltézskou pomoc, která zajišťuje dopravu a doprovod dětí s postižením do zařízení sociální péče, a hospicovou péči sv. Jana Nepomuka Neumanna v Prachaticích.

Pro osoby se sníženou soběstačností obec zajišťuje službu vaření obědů v místní školní jídelně a hospodě.

PRIORITY:

- Zjišťování potřeb seniorů a osob se sníženou soběstačností a navrhování a realizace inovativních řešení zjišťovaných situací
- Zvyšování informovanosti o sociálních službách, jako jsou Ledax, Archa, Česká maltézská pomoc, hospicová péče a další. Propojování potřebných se službou, hledání možností financování.

d) další služby a aktivity pro rodiny s dětmi, pro rodiny se specifickými potřebami a pro seniory

Oblast služeb pro rodiny je velmi široká a vedle služeb péče o děti zahrnuje i řadu dalších služeb a aktivit, jejichž charakter může být preventivní, podpůrný, vzdělávací, socializační apod.

V obci funguje obecní knihovna, která byla po rekonstrukci v roce 2014 přemístěna do obecní budovy, ve které zároveň sídlí hospoda a muzeum loutek, zde je umístěna v přízemí a zejména starším stálým čtenářům dobře přístupna. Ve spolupráci s Jihočeskou vědeckou knihovnou dobře funguje pravidelná obměna knih a časopisů. Knihovnice je zároveň kronikářkou obce.

V obci najdeme množství spolků, s jejichž fungováním je spojeno i spoustu společenských a kulturních aktivit k podpoře sousedského života v obci. Aktivity jsou často konány ve spolupráci s obcí, mnoho aktivit je spojeno s tzv. kulturní komisí. Další množství aktivit je zaštitěno také místní školou. Aktivity jsou často zaměřené na podporu vztahů mezi generacemi a mezigenerační spolupráce je důležitým stavebním kamenem života v obci.

Např. SDH Svatý Jan nad Malší pořádá každý rok hasičský bál, na který je zvána dechová kapela, kterou ocení zejména ti starší. Zároveň se SDH věnuje dětem v hasičském kroužku, jehož členové se účastní i regionální hasičské soutěže Plamen. Děti jsou motivovány ke sportu, ke komunitnímu životu i k pomoci svým sousedům. Spolek organizuje také závod historických vozidel S kopce do kopce, který do vesničky přiláká milovníky těchto strojů z blízka i daleka. A jak je vidět mezi závodníky, společný zájem se přenáší často z generace na generaci. Obec

tento spolek podpořila a v roce 2022 zrekonstruovala budovu hasičské zbrojnice, která je nově zvednuta o patro a je tím vytvořeno zázemí pro výjezdovou jednotku PO3 i pro hasičský dětský kroužek.

Důležitou roli hrají i spolky hasičů v osadách – SDH Chlum nad Malší, které pořádá např. tzv. Chlumské slavnosti, či SDH Sedlce, které organizuje Sedlecké slavnosti a rybářské závody, pečuje o náves a rybník. Obě organizace se starají o veřejné prostranství, SDH Sedlce chodí sázet stromky do lesa. Chlumský spolek SDH v obci udržuje tradici masopustu. Ve Svatém Janě a v Sedlci tuto tradici udržuje obec.

Důležitým organizátorem sportovních i společenských aktivit jsou v obci také fotbaloví nadšenci, ti se sice nesdružují v oficiálním spolku, ale společnými silami připravují i několik větších sportovně-společenských událostí: turnaje O pohár starosty, Memoriál Emila Kolomára a Silvestrovskou kopanou.

Pod záštitou obce a „kulturní komise“ jsou organizovány i další aktivity: obecní a dětský maškarní bál, svatojanská koleda, stavění májky, lampionový průvod, pálení čarodějnic, Mikulášská nadílka, drakiáda či dětský den.

Generace jsou propojovány též místní školou, která se podílí na pořádání vánočních a velikonočních trhů a dalších akcí pro rodiče a prarodiče s dětmi.

V obci funguje také místní pobočný spolek Českého zahrádkářského svazu, který mimo jiné pořádá v obci na podzim (okolo Dušiček) výstavu ovoce a zeleniny, jeho členové pak jezdí na společné výlety a pořádají milá posezení s občerstvením. Při podzimní výstavě ovoce a zeleniny probíhá také moštování či různé soutěže, např. soutěž o nejlepší ovocný koláč apod.

Tradice udržuje místní Myslivecký spolek Malše Svatý Jan, který spojuje občany z jednotlivých vesnic – částí obce. Na mysliveckém bále či Poslední leči se sejdou téměř všechny generace, myslivci ale též vynášejí zvěř před sečením luk, sbírají kameny na polích či pořádají besedy v místní škole.

Už více než 10 let pořádá neoficiální spolek SVAL každoroční recesistický prvomájový průvod – jízdu, která propojuje Svatý Jan s Chlumem nad Malší.

Na základě iniciativy občanů vznikla také spolupráce s Centrem Bazalka, o. p. s., která zajišťuje sociální a další služby pro osoby s těžkým kombinovaným postižením a poruchami autistického spektra. Obec ve spolupráci s Bazalkou pořádá každoročně Běh pro Bazalku. V příštích letech se uvažuje ještě o ideji rozšíření o cykloetapu.

Každý rok se několikrát ročně uskutečňuje setkání s partnerskou obcí Grünbach, občané partnerské obce přijíždějí pravidelně na místní bály a na Chlumské slavnosti, občané Svatého Jana do Grünbachu dojíždějí na tamní festival a na vánoční trhy. Spolupráce funguje také mezi místními školami a školkami. V plánu obou obcí je uspořádat společný bowling.

Obec pořádá pravidelné akce pro místní seniory – společné výlety a také každoroční posezení, které je spojené s vystoupením dětí z místní školky a školy. Cca dvakrát do roka vyjíždí senioři společně na výlet do lázní v Gmündu za koupáním.

Mezigeneračně se v obci slaví Den matek – opět je spojený s programem, který připravují děti z místní ZŠ a MŠ.

Aktivity jsou organizovány také pro rodiny, které vyrážejí 1x ročně na společné koupání do termálních lázní v Bad Füssingu, pro rodiny je organizován též velikonoční pochod s různými soutěžemi.

Obec spolupracuje také na akcích na zřícenině hradu Velešín, který leží v katastru místní části Sedlce a jehož je obec od roku 2021 majitelem. Ve spolupráci se Spolkem přátel Velešína se zde konala v roce 2022 zabijačka, každoročně se koná 26. 12. akce Medovina na hradě. Obec se snaží o zpřístupnění památky, pořádají se zde brigády na úklid prostoru, většinou ve spolupráci s městem Velešín.

PRIORITY:

- Udržení stávající podpory jednotlivých spolků i jejich aktivit.
- Podpora organizovaných akcí.
- Podpora místní knihovny i její spolupráce s JVK České Budějovice.
- Organizování aktivit pro občany naší obce.
- Podpora spolupráce mezi jednotlivými subjekty i spolupráce s ostatními okolními obcemi.
- Podpora aktivit mezigenerační spolupráce.
- Podpora dobrovolnictví.
- Podpora sousedství a komunitního života.
- Konkrétněji: Rozšíření Běhu pro Bazalku o cykloetapu. Společný bowling s partnerskou obcí Grünbach. Rozšíření nabídek aktivit pro místní seniory a zejména osamělé seniorky (trénování paměti, tvoření, společné vzdělávání).

4.2. Oblast podpory trhu práce a sladování pracovního a rodinného života

Obec může motivovat zaměstnavatele k zohledňování zájmů zaměstnanců/zaměstnankyň jako rodičů či podporovat zaměstnávání obtížně zaměstnatelných skupin obyvatel (matky na rodičovské dovolené a po ní, senioři 55+, či dokonce pro tyto osoby vytvářet pracovní příležitosti a podporovat flexibilní úvazky.

Obec jde v této oblasti příkladem, na obecním úřadu i v muzeu dochází k zaměstnávání osob 55+ i osob částečně invalidních na poloviční pracovní úvazek, brigádnicky zaměstnává studenty. Podobně příkladným zaměstnavatelem je místní ZŠ a MŠ Svatý Jan nad Malší, kde dochází k podpoře flexibilních úvazků jak u žen po mateřské dovolené, tak u seniorů 55+. Rovněž největší místní zaměstnavatel – firma Pelzer interiéry, s. r. o., podporuje flexibilní úvazky pro ženy na mateřské dovolené.

PRIORITY:

- Podporovat místní předškolní vzdělávání a zvyšovat jeho kapacitu tak, aby byla podporována zaměstnanost rodičů po rodičovské dovolené.
- Jít nadále příkladem v zaměstnávání obtížně zaměstnatelných skupin obyvatelstva, podporovat flexibilní úvazky.
- Informovat o možnostech sladování pracovního a rodinného života.
- Hledat možnosti péče o děti do doby, než nastoupí do předškolního vzdělávání.

4.3. Oblast podpory prostoru přátelského rodinám a seniorům

U oblasti prostoru přátelského rodinám a seniorům je potřeba zaměřit se na jednotlivé oblasti, které pomáhají zkvalitňovat podmínky v obci tak, aby fungování rodiny i seniorů podpořily. Jedná se především o následující oblasti:

- a) oblast bezbariérovosti budov a chodníků – V obci jsou vybudovány nové chodníky. Na podnět školské inspekce byl vybudován nový chodník z místní komunikace k základní a mateřské škole. Dle předpisů jsou všechny chodníky bezbariérové. Část obecních budov – budova hospody (v níž se nachází i obecní budova a sál), školní jídelna a obchod jsou bezbariérové.
- b) oblast bezpečnosti pohybu po veřejných komunikacích – Oblast bezpečnosti pohybu po veřejných komunikacích je spojena zejména s přechody pro chodce, v obci se nachází přechod pro chodce u autobusové točny, v oblasti obchodu by jeho umístění jistě bylo také vhodné. V plánu je radar na měření rychlosti či jiný typ výstražného systému právě v blízkosti obchodu, který leží na frekventovanější silnici 3. třídy mezi Trhovými Svinami a Velešínem.
- c) oblast prostoru pro trávení volného času - Vedle institucí a organizací realizujících volnočasové aktivity je vhodné, aby měly (nejen) rodiny k dispozici volně přístupné prostory, v nichž by mohly trávit volný čas dle svého vlastního zájmu a možností.

V obci se nachází dětské hřiště, které je volně přístupné, blízko kostela a školy, zde je také volně přístupné hřiště základní školy, které mají obyvatelé obce k dispozici. Další hřiště se nachází v osadě Sedlce, zde je nově rekonstruováno a osazeno novými prvky a oplocením. Volně přístupné jsou volejbalové hřiště v Sedlci i lesní fotbalové hřiště ve Svatém Janě. V dalších osadách nežijí rodiny s dětmi, ale většinou senioři, o vybudování dalších hřišť v osadách se neuvažuje. Pro občany je přístupná i tělocvična místní základní školy – po předchozí domluvě.

Obec podporuje místní spolky pravidelnými finančními příspěvky, když potřebují, mohou též požádat o mimořádné finance. Obec se také snaží budovat zázemí pro činnost spolků a podporuje jejich aktivity a akce.

V obci či jejím bezprostředním okolí jsou vybudována odpočinková a vyhlídková místa s lavičkami či posezeními a doplněna informačními tabulemi o zajímavostech v obci.

PRIORITY

- Udržování a opravy chodníků, každoroční monitorování stávající situace.
- Řešení bezpečnosti pohybu po silnici 3. třídy a při jejím přecházení v oblasti obchodu.
- Výměna, udržování a doplňování mobiliáře odpočívadel a vyhlídkových míst.
- Vybudování turistické stezky mezi přehradou a Sedlcí navazující na stezku Okolo římovské přehrady.

4.4 Oblast komunikace a spolupráce

Výhodou pravidelného kontaktu může být např. možnost pravidelného zjišťování a sledování vývoje situace a potřeb rodin a seniorů, dále k tomu patří efektivnější propagace aktivit v oblasti rodinné i seniorské politiky a v neposlední řadě je nutné zmínit důležitost zapojení rodin, včetně seniorů, do komunitního plánování a dalších aktivit, kde je účelná participace občanů na poli realizace rodinné politiky.

Komunikace s rodinami a seniory v obci probíhá na několika úrovních: prostřednictvím Svatojánského zpravodaje, který vychází čtyřikrát ročně. Zpravodaj slouží primárně k předávání aktuálního dění v obci, k informování o konaných akcích, ale i o dění, které řeší vedení obce. Komunikace zde probíhá primárně jednostranně, ale příležitost dostávají i občané, pokud se např. vyjadřují k různým situacím v obci. Na podobné úrovni jednostranného informování o proběhlém čtvrtletí vychází Svatojánek – zpravodaj místní školy a školky. Jednostranně k občanům, ale zcela aktuálně, pak slouží ke komunikaci nově rekonstruovaný bezdrátový rozhlas a SMS Infokanál obce. Obec používá též web www.svjan.cz a facebookovou stránku Svatý Jan nad Malší. Zde jsou předávány informace o prorodinných i proseniorských akcích pro veřejnost, nabízí se zde i komunikace vzájemná, občané mají možnost využít komentáře, zprávy či odkaz napište nám na webových stránkách.

Vzájemná interakce probíhá však i na jiných úrovních a jiných kanálech: Občané jsou zváni na jednání zastupitelstva obce a tohoto pozvání využívají, že kolikrát nestačí židle a diskuse se protahuje do pozdních večerních hodin. Občané jsou oslovováni, vyzýváni k interakci. V roce 2021 – 2022 vyšlo speciální číslo Svatojánského zpravodaje, ve kterém vedení obce seznamuje občany s návrhy na přestavbu domu odkoupeného obcí. Občané jsou vybízeni k prezentování svých návrhů, a to nakonec opakovaně. Navrhují využití, poté, co se využití zúží na přípravu nových bytů, vyjadřují se k dalším jednotlivostem. Protože názor občanů je důležitý, dojde nakonec k vypsání referenda, kde se občané vyjadřují k možnosti výstavby obecních bytů.

Úřad je otevřený, každý v obci má číslo na paní starostku a kdokoliv může přijít na obecní úřad. Starostka obce chodí mezi lidmi a naslouchá jejich připomínkám. Pro komunikaci s osadami funguje zejména to, že jeden zastupitel je zástupcem osad podílí se na předávání informací. O akcích pro rodiny, seniory, o kulturních akcích v obci jsou občané informováni také

prostřednictvím kalendáře, který dostávají každý rok do svých schránek zdarma. Zejména ale platí, že Svatý Jan je malá obec, všichni se znají a komunikují spolu.

Důležitá je také spolupráce s jinými samosprávnými celky zaměřená především na výměnu zkušeností a příkladů dobré praxe. Obec je v kontaktu s partnerskou obcí Grünbach v Rakousku, je členem MAS Sdružení růže i MAS Pomalší, spolku Hrady na Malši, Svazu měst a obcí a Sdružení místních samospráv.

PRIORITY

- Motivovat subjekty k využívání kanálu SMS Infokanál jako zásadního aktuálního komunikačního kanálu.
- Uvažovat o zřízení speciální sekce na webu obce, která je věnovaná rodině, seniorům, ale i kultuře v obci.
- Soustředit se na moderní sociální sítě, zejména facebook, kde by měly být informace o akcích pro rodiny/seniory.
- Pravidelné zjišťování a sledování vývoje situace a potřeb rodin a seniorů.
- Zapojení občanů do komunitního plánování.
- Výměny zkušeností a dobré praxe – v rámci setkání s partnerskou obcí, či v rámci setkání s dalšími starosty (MAS, Svaz měst a obcí, Sdružení místních samospráv).

4.5. Další oblasti potřeb rodin a seniorů

Jedním z nejzásadnějších témat rodin i seniorů je dostupnost bydlení. Bydlení je pro každou rodinu nenahraditelným statkem a chybějící bydlení představuje zásadní bariéru pro zakládání rodiny. Obdobně je dostupnost bydlení zásadním tématem pro seniory, tedy skupinu osob, která identifikuje nejvýznamněji potřebu pomoci.

V obci došlo k velkému stavebnímu boomu v období 2011-2020, kdy v obci vzniklo 36 nových bytů. Obec je majitelem 2 bytových domů, v plánu je stavba nového bytového domu s maximálně 10 byty, přičemž v přízemí mají být menší byty pro seniory, v patře velké startovací byty pro mladé rodiny.

Do této oblasti spadá také přímá podpora rodin a seniorů. Kromě promyšlené bytové politiky, která myslí primárně na rodiny a seniory, jsou samozřejmostí i dary při narození dítěte či dary k významným jubileím (od 65 let po 5 letech). Senioři jsou také částečně osvobozeni od poplatků za psa (mají 50% slevu na tyto poplatky). Obec podporuje také nákup pomůcek pro děti jdoucí do první třídy ZŠ či malý dáreček při loučení se školáků s 5. třídou.

PRIORITY

- Reagovat na bytové potřeby občanů i v dalších letech.

- Věcné dary občanům při konkrétních příležitostech – narození dítěte, významné životní jubileum, uvažovat o rozšíření též na drobné pamětní dary při oficiálních příležitostech, jako jsou loučení s mateřskou školou, nástup prvňáčků do 1. třídy, loučení se s 5. třídou.
- Podporovat nízké poplatky za psa u seniorů, promýšlet osvobození poplatků pro rodiny s více dětmi či zdravotně-postiženým členem apod.

5. ZÁVĚR

Koncepce, kterou předkládáme, jsme zpracovali pro potřeby odpovědného řízení prorodinné a proseniorské politiky obce Svatý Jan nad Malší. Stanoví výchozí předpoklady, prioritní opatření a způsoby jejich realizace. Pro úspěšnou realizaci je důležitá spolupráce všech zainteresovaných subjektů, vedení obce, občanů, spolků, školy. Díky této spolupráci můžeme dosáhnout naplňování priorit rodinné a seniorské politiky.

6. SCHVALOVACÍ DOLOŽKA

Dokument Koncepce prorodinné a proseniorské politiky obce Svatý Jan nad Malší na období 2023 – 2030 schválilo zastupitelstvo obce dne 1. 3. 2023 usnesením č. 7/93.